

Historisk Samfund for Sydøstjylland

Nyhedsbrev februar 2012

Vejleegnens Museer har modtaget 300.000 kr. fra Kulturstyrelsen til forsøgsprojektet ”Kort til Kulturhistorien”. I samarbejde med Egtved og Nørup skole skal museets skoletjeneste lave forsøg med undervisning i skolernes egne lokalområder. Skoletjenesten rykker ud til skolen og sammen med den arkæologiske naturvejleder går eleverne på jagt efter fortidens spor i landskabet. Ved at bruge lokalområdet får eleverne en helt anden forståelse for historien. Samtidig løses et høj aktuelt problem – nemlig udgiften ved transport til og fra museerne.

Kommende arrangementer:

Lokalhistorisk Inspirationsdag lørdag den 25.februar 2012 kl. 9.30 til ca.16

Formålet er at give foreningens medlemmer og andre interesserede, men især de frivillige der knokler i lokalarkiver og lokale museer lejlighed til at høre nyt og møde ligesindede. En arbejdsgruppe blandt deltagerne i 2011 har sat programmet sammen for en Lokalhistorisk Inspirationsdag 2012. Inspirationsdagens program:

9.30 Ankomst og formiddagskaffe

10-12 Deltagerne vælger mellem to foredrag:

1. Erik Kann: ”Ude af øje – ude af sind” Om glemte og oversete kilder i Rigsarkivet og Landsarkivet
 2. Lykke Olsen og Majken Juul Larsen, Glud Museum: Den frivillige museums/arkivmedarbejders værktøjskasse til indsamling, behandling og, især, formidling af genstande, billeder, arkivalier, samt digital formidling på ipads.
 - 12-13 Frokost. Deltagerne medbringer selv deres mad. Øl og vand kan købes.
 - 13-15 Fællesforedrag: Irene Hellvik, Dansk Landbrugsmuseum, Auning: Landbrugets forvandling i det 20 århundrede: Fra livsform til industri
 - 15-16 Afslutning og erfaringsopsamling med henblik på 2013.
- For de der har lyst til endnu mere viser Lars Bjørneboe, der er tidligere rektor på Horsens Statsskole, derefter rundt i en af Østjyllands godt gemte klenodier, nemlig Horsens Statsskoles enestående portrætsamling på cirka et halvt hundrede originale portrætter af gode borgere fra reformationen til vore dage!
- Pris pr. deltager: 100 kr. som betales ved ankomsten

Tilmelding på www.hssso.dk eller Vejleegnens Museer på 76813100 senest torsdag den 16. februar 2012. Husk at angive hvilket foredrag I vælger.

Kommende foredrag i februar og marts:

Foreningens kommende foredrag i februar (faktisk allerede i den kommende uge!) er en broget buket:

- **om danskere i Armenien under 1.verdenskrig (Hovedgård Bibliotek 8.2.2012, se vedhæftede pressemeddelelse)**
- **LO Kolding i 125 år (St. Jørgensgård, Kolding 8.2.2012),**
- **Historiemaleriet og hvad det kan fortælle (Vamdrup 9.2.2012, se vedhæftede pressemeddelelse)**
- **danskere på Vestfronten 1914-18 (Egtved fredag den 10.2.2012) Obs! Nyt mødested: Gården Højvang, Aftensang 1, 6400 Egtved, kl. 19,30!**

I marts er der igen en række spændende tilbud, bl.a. et foredrag om de arkæologiske udgravninger i Koldingområdet (Nyt arrangement! 7.3. på Koldinghus, jf. vedhæftede program fra Koldinghus), om komponisten Carl Nielsen ophold på Damgård ved Skærbæk (Snoghøj Folkehøjskole 14.marts), om spillemandsmusik og folkedans, med originale lydoptagelser fra 1907 optaget af Christian Møller Hansen, Hedegård (1838-1930) (Nyt arrangement, Give Museum 15.marts), og med Erling Tiedemann, der ser tilbage på sit liv i politik (Regionshuset, Vejle 20.marts)

Gå ind på foreningens hjemmeside www.hssso.dk for at se nærmere om de enkelte foredrag

Andre gode nyheder:

Historisk samfund for Sydøstjylland har med støtte fra Energi Horsens og Jelling Sparekassefond fået tilstrækkelige midler til at scanne samtlige Vejle Amts Årbøger fra 1905 til 2008. Årbøgerne og

det væld af lokalhistoriske oplysninger de indeholder, vil dermed blive tilgængelige og søgbare på nettet. Vejle Stadsarkiv har påtaget sig den praktiske side af opgaven. Vi takker endnu engang de to fonde for denne fine håndsækning til det lokalhistoriske arbejde i Sydøstjylland.

Vejle Kommunes Kulturpulje har bevilget 10.000 kr. til udgivelse af foreningens årbog, Lokalhistorie fra Sydøstjylland 2012. Vi takker for opbakningen!

Nyt fra Museer og arkiver

Kongernes Jelling

Til bords med Kongen!

I anledning af udgivelsen af Jens Vellefs ny bog om Jelling, Sommeren 1861. Fredrik 7s og J.J.A. Worsaaes udgravninger indbyder Kongernes Jelling og tidskriftet Skalk til et arrangement med titlen "Til Bords med Kongen" der omfatter et foredrag ved Jens Vellef og følgende servering af et måltid, bestående af to af de tretten retter, som Frederik 7. serverede for sine gæster netop i Jelling, den 25. september 1861.

Arrangementet finder sted to gange: tirsdag 20. marts og fredag 23. marts 2012, begge dage kl. 17.00-20.00. Alle er velkomne. Der dubleres på grund af at pladsen er begrænset til 110 personer. Ved tilmelding direkte til Kongernes Jelling vil man for 150 kr. kunne deltage den ene eller den anden dato, efter hvad der passer (og ikke er fyldt op).

Samtidig vil der være mulighed for til rabatpris at erhverve den nye bog "Jelling, Sommeren 1861. Frederik 7.s og J.J.A. Worsaaes udgravninger", hvor det er lykkedes at grave nyt stof frem af arkiverne om en ellers velkendt undersøgelse af de to kongelige storhøje fra vikingetiden. Bogen udkommer officielt 23. marts 2012 fra tidsskriftet Skalks forlag, Wormianum. Den er på 300 sider og rigt illustreret, bl.a. med Jakob Kornerups morsomme tegninger. Halvdelen er en letlæst skildring af forberedelserne til udgravningen, aktørerne, hele tiden, resultaterne. Den anden halvdel fremlægger dag for dag, bogstav for bogstav, samtlige kilder: dagbogsnotater, regnskaber, breve, avisartikler, regnskabsoplysninger, telegrammer. Det er så at sige dokumentationen. Normalpris 290 kr., rabatpris 250 kr.

Deltagelse kræver tilmelding til Kongernes Jelling på tlf. 75 87 23 50 og når tilmeldingen er bekræftet her, indbetaler man 150 kr. på museets konto i Den Jyske Sparekasse reg. 9551, konto 613 08 22 116. Indbetalingen skal være sket senest onsdag den 14. marts 2012.

VINTERFERIE PÅ RANDBØLDAL-MUSEET:

VÆVE- OG PAPIRVÆRKSTED - NATUROPLEVELSER

Kom og vær med, når Randbøldal- Museet holder åbent i vinterferien fra lørdag d. 11. til onsdag d. 15. februar.

Der bliver mulighed for at arbejde under vejledning i vævestuen og i papirværkstedet, hvor vi sammen med jer vil lave forårsagtige ting såsom gækkebreve, fastelavnsris og masker med pynt af håndgjort papir og vævede bånd, som du selv fabrikkerer. Det koster en beskedent materialepris at være med i værkstederne, men så kan du også få det du laver med hjem.

To af dagene bliver der ture ud i landskabet under ledelse af Regnar Larsen og naturvejleder Peer Høgsberg. Lørdag d. 11. er overskriften "Vinterdyr og småkravl i skoven – og forstørrelsesværksted" og søndag d. 12. handler det om "Se åen fra en ny vinkel – undervandskamera og forstørrelsesværksted". Begge dage begynder turen kl. 10 ved Randbøldal-Museet, hvorfra vi går ud i skoven og langs åen. Ved middagstid vender vi tilbage til museet og bruger resten af dagen til at studere dagens fangst i stor forstørrelse.

Der vil være mulighed for at købe boller og varm kakao.

Åbningstiderne i vinterferien er fra lørdag til onsdag kl. 10-16. Det er gratis for børn (under 18 år) at komme ind, mens voksne må af med 40 kr. i entré. Tilmelding er ikke nødvendig. Det er klogt at have solidt tøj og fodtøj på.

Praktisk Info:

Adresse: Randbøldal-Museet, Dalekildevej 1, 7183 Randbøl

Dato: lørdag den 11.2. – onsdag den 15.2.2012

Tidspunkt: Fra 10.00 til 16.00

Pris: Voksne: 40 kr. Børn (u. 18 år): gratis

Mad: Mulighed for at købe kaffe, te, boller, kakao, gammeldags bolsjer

For yderligere information se vores hjemmeside www.vejleegnensmuseer.dk

eller kontakt Vejleegnens Museer tlf. 7681 3100

Trapholt

Finn Juhl – et dansk design-ikon

Mandag den 30. januar ville den danske møbelarkitekt Finn Juhl være fyldt 100 år. I den anledning åbner Trapholt ny udstilling om manden midt i dansk design, midt i dansk kunst og midt i det 20. århundrede.

Karen Grøn, direktør på Trapholt: "Historien om Finn Juhl er også historien om dansk designs og kunsts guldalder midt i det 20. århundrede med designikoner som Kaare Klint, Hans Wegner, Børge Mogensen, Arne Jacobsen, Poul Kjærholm - for ikke at tale om de mange kunstnere i omgangskredsen".

Finn Juhls møbler blev i samtiden både kritiseret for at være som "trætte hvalrosser" og skabede "cocktailmøbler". Hans organiske og udtryksfulde formsprog stod i kontrast til samtidens fokus på funktion. En stil man især underviste i på den såkaldte "Kaare Klint skole".

Den selvlærte designer

Finn Juhl havde netop ikke studeret ved Kaare Klints Møbelskole. Han var ikke optaget af Klintskolens studier af ældre møbler og funktionsanalyser. Finn Juhl var i stedet optaget af samtidens kunst, og kunstnerne var hans omgangskreds. Kunsten fyldte hans hjem og var en integreret del af hans liv og udstillinger.

Udstillingen på Trapholt præsenterer Finn Juhls møbler sat i spil både overfor senere tiders designere som bl.a. Børge Mogensen og Wegner, og de kunstnere som havde betydning for Juhls virke og liv.

Finn Juhls faglige rugekasse var Snedkerlaugets årlige Møbeludstillinger fra 1927-1966. Hvert år samarbejdede snedkere med møbelarkitekter om at udvikle nye møbler af højeste kvalitet til udstillingen. Snedkerlaugets Møbeludstillinger udviklede sig med årene både i en eksperimenterende og i en pædagogisk retning, som handlede om hvordan danskernes hjem kunne indrettes moderne og hensigtsmæssigt. Finn Juhl deltog i 24 af disse udstillinger fra 1937 og frem, og blev præmieret hele 16 gange. Finn Juhls mest markante og berømte møbler blev skabt til Snedkerlaugets Møbeludstillinger i 1940'erne i tæt samarbejde med snedkermester Niels Vodder.

En international karriere

Finn Juhl blev efterhånden orienteret i forhold til muligheden for at masseproducere møbler - og han indledte samarbejder med industrien både i Danmark og USA. Mange vil mene, at han netop ved at forlade håndværket tabte en del af den originalitet og styrke, som man finder i hans tidlige værker fra 1940'erne.

Finn Juhl er en af de første danske designere, som fik et internationalt gennembrud. Hans møbler blev allerede sidst i 1940'erne vist i livsstilsblade i USA. I 1951-52 tildelte Det Kongelige Danske Kunstakademi Finn Juhl den prestigefyldte opgave at indrette Formynderskabsrådets sal til FN's hovedsæde i New York. I 1950'erne foldede Finn Juhl sig ud som en fremragende udstillingsarkitekt både i USA og Europa, og i 1956 bad SAS ham om at forestå indretningen af deres 33 flyterminaler i Europa og Asien.

Udstillingen på Trapholt åbner mandag den 30. januar med flere Finn Juhl relaterede aktiviteter. Blandt andet besøg på Koldingfjords "Louisehøj" med hoteldirektør Peder Madsen samt spændende møbelforedrag på museet arrangeret i samarbejde med Folkeuniversitetet. Se mere på www.trapholt.dk

Byarkivet i Horsens

Foredrag og workshop onsdag den 25. januar, kl. 19.00-21.00

ANDEN VERDENSKRIG

Hvad lavede vore bedsteforældre under Anden Verdenskrig? Søger du viden om dine forældres, bedsteforældres eller oldeforældres modstandsarbejde under den tyske besættelse af Danmark 1940-45? Så kan du nu få inspiration, ideer, nyttige tips eller et råd med på vejen.

Denne aften er der foredrag på Byarkivet om en af modstandskampens mænd samt efterfølgende workshop om arbejdet med kilderne til krigen og modstandskampen, sabotagen, de illegale blade, den illegale efterretningstjeneste, retsopgøret og meget mere.

Under ledelse af arkæolog Felix Vestergaard arbejder vi med kilderne og får gode råd til, hvor det er muligt at søge mere viden. Med udgangspunkt i en fortælling om foredragsholderens optrevling af sin egen morfars modstandsarbejde gives der råd og vejledning i, hvordan man selv kan benytte

arkiverne og internettet til at finde informationer om tidligere modstandsfolk og deres deltagelse i modstandsarbejdet.

Sted: **Byarkivet**, Søndergade 26, Horsens

Arrangør: Byarkivet i Horsens

Deltagelse er gratis, og der kræves ingen tilmelding

www.horsensmuseum.dk

Horsens Museum

Historiske Tirsdage

Sidste års byrundvisninger i serien Historiske Tirsdage var en stor succes med mange deltagere. Derfor har Horsens Museum og Byarkivet arrangeret endnu en række byrundvisninger, denne gang med titlen:

Byens kvarterer og huse

(Foto: Byarkivet)

Den første af de historiske tirsdage finder sted

tirsdag den 14. februar, kl. 16.00:

Vestbyen i Horsens

Hvad har en general, et fattiglem, en jøde og en fabriksarbejder tilfælles? Alle har sat deres præg på Horsens Vestby. Mens vi bevæger os fra Smedegade mod Fabrikvej, skal vi høre om Horsens' sidste æresborger, en "finansborgmester" og arbejdernes boligforhold. Derefter går det mod nord, mens vi stifter bekendtskab med borgervæbningen, Danmarks første kvindeseminarium og byens fattige. Og til sidst går vi langs Fussingsvej mod fængslet og får historien om studehandler og straffefanger.

- Guide: Historiker Anne Katrine Nagel Christensen
- Arrangør: Horsens Museum og Byarkivet i Horsens
- Mødested: Smedegade 91, "Generalsgården"
- Varighed: Ca. 1 time
- Slutsted: Fussingsvej 8, det tidligere Statsfængslet i Horsens
- Byvandringen er gratis og kræver ingen tilmelding